

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicoꝝ Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

V. Beatos Apostolos, ac etiam omnes Clericos ab Apostolis institutos in primitiua Ecclesia vitam communem cum abdicatione bonorum temporalium, & substantialia Religionis vouisse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

*Secuti sumus te hoc votum potius voverant. Sed vide hoc est, nisi ab illo, de quo hic continetur dictum est, dant votum voverit alioquin ex illis essent voveribus, quorum infirmitas est arcu &c. Sequitur D. Thom. 2. 2. quæst. 88. art. 4. ad 3. scribens, Apostolos vovisse substantia sua siue pertinentia ad statum perfectionis, quando relicti omnibus secuti sunt Christum. Quæ verba expendens Dominicus Soto lib. 7. de Iustitia, & iure q. 2. art. 5. deducit. Religionem ab ipsis Apostolis originem habuisse. Idem tenet Alphonsus à Castro contra Hæreses in verbo Votum, vbi non solum probat Apostolos vota emisisse, verum etiam vitam regularem eum emissionem trium votorum ab ipsis Apostolis instituta, & ante illi Petrus Paludanus in 4. d. 38. D. Thomam secutus expressè dicit, Apostolos tria vota emisisse, unde concludit, Apostolos, & omnes primitivæ Ecclesiæ Clericos Regulares fuisse, & hoc est, quod inquit Io. Gerson capite præcedenti relatus, quod à Apostolis fuerunt Canonici Regul. sub Abbate Christo, vbi etiam addit, quod Iudas triplici honore fuit à Christo decoratus: quia fuit illius procurator, & commensalis, & Canonicus Regularis sub ipso Abbate Christo, & vt ne gratis hoc docere videantur, Probatur illorum assertio primum quidem autoritate diuinæ scripturæ deinde etiam ratione demonstrata, & irrefragabili, nam quod spectat ad autoritatem diuinæ scripturæ, B. Apostolos paupertatem cum omni temporalium bonorum abdicatione vovisse, testatur illa Petri verba apud Mattheum cap. 19. *Ece nos reliquimus omnia, & secuti sumus te, &c.* iuncta interpretatione D. Aug. D. Thom. & aliorum Doctorum proximè allegatorum. Ex quibus etiam verbis colligitur, Apostolos perfectam obedientiam vovisse, quod in sequela Christi exprimitur. Qui enim patrem, matrem, fratres, parentes, & amicos relinquit, vt Christum sequatur, perfectam obedientiam Christo vovet. Similiter coscè Apostolos castitatem vovisse, indicat cœlibatus omnium Apostolorum, & Episcoporum, ac sacerdotum ab Apost. institutorum, nam si Apostoli ipsi post electionem ad munus Apostolatus vxores tenuisset, nullatenus Episcopis à se ordinatis castitate præcepissent: sufficeret enim Episcopos, & sacerdotes esse, sicut fuerunt ipsi Apostoli, in quod verba D. Pauli rectissime quadrant, de hac ipsa re scribens: *Volo autem omnes homines esse sicut meipsum.* At Episcoporum, & Sacerdotum cœlibatus, & continentia ex traditione Apost. in tota Ecclesia saltem Occidentali ab initio vsque in hodiernum diem inuolabilis tenetur, de qua re videri potest Card. Bellarminus lib. 1. de Clericis cap. 19.*

Ratio verò irrefragabilis, quæ hanc veritatē cunctis est, quia status vite regularis cum trium votorum emissionem, omnium perfectissimus est, vt oēs Catholicæ aduersus Wicleffum, Lutherum, Caluini, & ceteros vitæ monasticæ antagonistas affirmant, & probat Alphonsus à Castro aduersus

Hæreses, in verbo Votū, & Card. Bellar. lib. 2. ac Monachis, ad quos remittitur: nam status vite regularis præter mandatorum, exactam etiam consiliorum Euangelicorum obseruantiam perstringit. in qua totius perfectionis Euangelicæ summa consistit, vt iidem autores, & alij passim Theologi deducunt. Cæterum sanctissimos Apostolos summum gradum perfectionis Euangelicæ proximè post Christū super cunctos Christianos tenuisse, res est, quam nullus Catholicorum negabit. Rectissime igitur, ac verissime affirmant D. Tho. & alij proximè allegati, sanctissimos Apostolos substantia sua Religionis vovisse.

His de sanctissimis Apostolis constitutis, probanda nunc est secunda pars eiusdem propositionis, quod non solum ipsi Apostoli, verum etiam sacerdotes, & ceteri omnes clerici primitivæ Ecclesiæ vota Religionis emitterent, ac consequenter Clerici Regulares, quos clericos canonicos Regulares dicimus, verè, & propriè existant. Id vero probatur primum in genere de omnibus antiquis clericis, mox inductione facta per clericos particularium Ecclesiarum. Qui omnes clericos primitivæ Ecclesiæ communem vitam, & substantia sua Religionis vovisse affirmant, hi sunt.

Primus Urbanus I. Papa, & martyr, in epistol. ad omnes Christi fideles, cuius fragmentum refertur in cap. Scimus 12. quæst. 1. vbi conceptis verbis dicit communem vitam ab Apostolis institutam vsque ad sua tempora in Ecclesia retentam apud omnes clericos, & meminit votorum, ne quis dicat, illos clericos eiusdem vite genus absque votorum emissionem tenuisse. Floruit autem hic Pontifex circa annum Christi 224. libet autem illius verba hoc loco ponere, tum quòd eius testimonium sit irrefragabile, tum etiam quia ad multa in sequentibus dicenda scitu necessaria sunt, & ad eorum intelligentiam faciem præferunt: *scimus, inquit, vos non ignorare, quia hactenus vita communis inter omnes Christianos viguit, & adhuc gratia Deiviget, maxime inter eos, qui sortem Domini sunt electi, id est Clericos, sicut in aditu legitur Apostolorum: Multitudo autem credentium erat cor vnum, & anima vna, nec quisquam eorum, quæ possidebat, aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia communia, & infra, Quicumque vestrum communem vitam suscepit habet, & vovet, se nihil proprium habere, videat ne pollicitationem suam irritam faciat, sed hoc quod Dominus est pollicitus fideliter custodiat, ne dominationem, sed præmium sibi acquirat, quoniam satius est non vovere, quàm votum præter melius potest, non perficere. Grauius enim puniuntur, qui votum fecerunt, aut fidem perpererunt, & votum non perfererunt, aut in malis vitam finierunt: quàm illi, qui vitam sine voto finierunt, aut sine fide mortui sunt, & tamen bona egerunt opera.*

Secundus est Eusebius Cæsariensis lib. 2. Hist. Ecclesiasticæ c. 16. vbi Philonis Hebraei verba referens, quæ ille in suo libro de Vita contemplatiua supplicum in laude Christianorum primitiue

Ecl.

II

III

F4

ecce, inter alia multa hæc literis mandavit: *Plan-
quo paulo qui valeat dici Canonicus, nisi sit Regularis,
quosdam Monachos, nisi sint a vim nominis sui sit etiam
Regularis? Palant siquidem Canonicum, hoc est Regula-
re nomen habere, sed non regulariter vivere, ambiant cõ-
munia Ecclesie dona dividere. spernantur autem apud
Ecclesiam communiter habere. Enimvero non est hæc
primitiva Ecclesie forma: sicut exoribit ab institutione
apostolica disciplina, quibus nimirum erat cor vnum, &
anima vna. & vendebant agros, &c. Videatur tota il-
la epistola, quæ est in 5. lib. epistolarum auctoris
nona in ordine, quæque tota hic transcribenda
esset: quoniam in hoc argumento tota versatur,
vbi cum multa ex Evangelio, & ex Actis Aposto-
licis recitet, sic tandem concludit. Cur itaque hæc in
Ecclesia legimus, nisi hæc ipsa, quæ leguntur, operibus im-
pleamus? præsertim qui per succedentium vicissitudi-
nem temporum, sicut Apostolorum & sacerdo-
rum primitiva Ecclesia funguntur officio, eorum pro-
culdubio necesse est conuersetur exemplo. Vide hic ec-
sententia Petri Damiani vsque ad illius tempora
nomen Canonici ad solos Regulares clericos ex-
tentum.*

VI. Otaus est D. Thomas, qui non solum in 2.
2. q. 88. art. 4. ad tertium expressè docet, A-
postolos substantialia Religionis voluisse, sed in 4.
d. 38. q. 1. art. 2. quæstioncula 3. ad tertium dicit,
quod antequam essent istæ regulæ, quæ modò sunt,
erat aliquis modus ab Ecclesia approbatus, quo a-
liqui ad ea, quæ supererogationis sunt, se obliga-
bant: & tunc certi temporis obligatio ad aliud
modum viuendi idem faciebatur, quod nunc obligatio
ad certam regulam: & in officio D. Augustini per
Primum V. probato inquit, quod B. Augustinus in-
stituit suos clericos vivere secundum regulam sub
sanctis Apostolis constitutam.

Notus, Petrus Paludanus ibidem scilicet in 4.
d. 38. vbi verba D. Thomæ transcribens, illius sen-
tentiam confirmat ex duobus capitulis à Gratiano
relatis, scilicet ex cap. Dilectissimi, & cap. Sci-
mus. 12. q. 1. illi autem Canones loquuntur de clericis
primitivæ Ecclesie.

Decimas, Dominicus Soto lib. 9. de Iustitia, &
Iure q. 2. art. 5. vbi deducit, Religionem à tempo-
ribus Apostolorum cepisse, quod confirmat au-
toritate D. Thomæ, & clarior lib. 1. o. q. 4. art. 3. in 2.
notando, vbi ita ad litteram. *Secundo & id quoque
meminisse opus est, quod nascens clericorum Ecclesia ce-
pit in communem vivere, in quo vita instituta non nihil tẽ-
poris adolevit: ille enim erat decentissimus virorum status,
si perdurare possit, ut patet ex Canone Clementis, Dile-
ctissimi & Canone Urbani citato, Videntes. & Canone
Sci. & multis alijs 12. q. 1. nam cum paucitas tunc
existeret clericorum, & Ecclesiarum, poterant sic com-
mode vivere. Imò & in multis Ecclesijs Cathedralibus
etiam nunc specimen aliquod eiusdem vite communis
retinetur. Ex licet hic autor non meminerit voto-
rum: tamen cum producat canones, Dilectissimi,
& Sci. & alios 12. q. 1. & illi expressè loquan-*

tur de clericis vouentibus, consequens est, vt in
eodem sensu loquatur.

VII. Undecimus est, Riccardus Cenoman' Theo-
logus Parisiensis in Antidoto ad censuram
Erasmi in Regulâ Augustini, vbi testimonijs Do-
ctorum probat, Beatos Apostolos vota emisisse,
& B. Augustinum suos clericos ad normam regu-
le ab Apostolis traditæ, & vitæ clericorû Apo-
stolorum primæ Ecclesie instituire voluisse, quæ
Antidotus reperitur in primo tomo operum D.
Augustini editionis Parisiensis anni 1541. ad finẽ.

Duodecimus est, Cardinalis Bellarminus lib. 1.
de Monachis cap. 5. §. 6. probatur, vbi hæc ad lite-
ram. *Secundò probatur ex Apostolorum exemplo, qui verè
primi fuerunt monachi Christiani: nam quod vitam Can-
onicam in se habuerint, vbi essent omnia communia, pa-
tet ex Actu Apostolorum, vbi Ananias cum fraudasset de
pretio agri, & decipere voluisset Apostolos, cecidit à S.
Petro: nonne manens tibi manebat, & venundatum sub
tua erat potestas? quod vitam vero ad eam perfectiorem
se obligauerint Apostoli, docet Augustinus lib. 17. de Ci-
uit. cap. 4. Hoc votum, inquit, potentissimi vouerunt.
Quod denique ab Apostolorum exemplo ceperint Religi-
ones, testantur plurimi Patres, vt Eusebius lib. 2. Hi-
storia cap. 16. Hieronymus de Viris illustribus in Philone,
Augustinus serm. 2. de communis vita Clericorum, Pas-
dus in vita Augustini, sistorum lib. 2. Officiorum cap. 15.
Demique Cassianus collat. 18. cap. 5. itaque, inquit, Can-
onicorum disciplina à tempore predicationis Apostoli-
ca sumpta exordium. Vbi vides, illum sub nomine
Monachorum comprehendere clericos regulari-
ter viuentes, & sentire, illos fuisse in primitiua Ec-
clesia regulariter institutos, cum dicat, ipsos Apo-
stolos, qui veri clerici, & clericorum parentes, &
institutores fuerunt, Monachos fuisse, qui modus
loquendi familiaris est huic Doctori, vt patet eodẽ
capite paulò inferius, vbi vocat Augustinum Mo-
nachum, & numerat inter Monachos: quem ta-
men in lib. de Scriptoribus Ecclesiasticis in cen-
sura Sermonum ad Eremitas dicit eatenus dici
Monachum, quia cum suis clericis in ciuitate, &
domo Episcopali Monasticam vitam duxit, & in
eodem libro vocat Hugonem, & Riccardum de
Sancto Victore Monachos Ordinis Canonico-
rum Regularium, & semel apud hunc auctorẽ om-
nes clerici regulariter viuentes dicuntur Monachi.
Ex quo Doctore habes, vnde nõ solù multos pri-
scos auctores rectè interpreteris: verùm etiam illo-
rû testimonio hanc propositionem confirmes, dũ
aiunt vitam Monasticam ab exordio nascẽtis Ec-
clesie institutam ab ipsismet Apostolis, & illorum
discipulis, ex quibus sunt Dionysius cap. 6. de Ec-
clesiastica Hierarchia, vbi etiã ritus, & modos ip-
sos Monachos initiandi describit, Cassianus in li-
bris de Institutis Renunciantium, D. Gregor. lib. 1.
Registri epistol. 33. ad Venantium, & D. Bernardus
in epistola siue Apologia ad Gulielmum Abbatẽ
Cluniacensem: accipiunt enim vitam siue institu-
tionem Monasticã pro institutione Regulari ge-
nericè*

194

nerice sumpta, quatenus comprehendit non solum eos, quos modo dicimus monachos, verum etiam clericos Regulariter, & communiter viuentes, qui Christianorum nascentis Ecclesie portio precipua fuerant.

VIII **D**ecimus tertius est Gulielmus Durandus in lib. qui vocatur Rationale diuinorum officiorum lib. 16. in rubrica de Septem diebus post Pascha, vbi illos reprehendit, qui post octauas Pasche vsq; ad Pentecosten tres tantum Psalmos cum tribus Lectionibus in Matucino recitare volunt; idq; multiplici ex causa, quarum tertia est, quia inter Canonicos Regulares, & eos, qui vsurpato nomine dicuntur seculares, nulla quoad hoc debet esse differentia: nam ipsi clerici ab initio ferè omnes Regulares erant, vt patet ex cap. Quia. & cap. Scimus. & alijs 12. q. 1. & certum est, quod Canonici Regulares dicunt plures, quam tres psalmos, & lectiones, & multa alia in eodem Rationali ad idem scribit.

Decimus quartus est autor glossæ in cap. Licet. de officio Ordinarij. vbi dicit, quod Clerici in quantum participat cum Religiosis regularibus, sunt clerici, & in quantum habent proprium, & conueniunt cum laicis, dicuntur seculares.

Decimus quintus est Prepositus in cap. primo. 4. d. nu. 4. vbi ad longum probat hanc assertionem, quod clerici primitiue Ecclesie primò tenebant communem vitam, & postea paulatim ceperunt relaxari, & proprium habere.

Decimus sextus est Abbas in cap. Licet. de officio Ordinarij. vbi similiter post Glossam dicit, clericos eatenus dici clericos, quatenus participant vitam Religiosam; & quatenus habent proprium dici seculares: sed clarius in c. Episcopus de Præbendis. vbi proposita questione, An clericus habens patrimonium, & beneficium, possit licite viuere de redditibus beneficij, & conseruare patrimonium patribus, allegatis iuribus pro parte affirmatiua, & negatiua, questionem resoluit, dicens: iura pro parte negatiua procedere de clericis antiquis, quando nondum introductæ erant præbendæ: nam clerici primitiue Ecclesie omnes communem vitam ducebant. Verum deferucente charitate, cū occulte inciperent proprium tenere, ad vitandâ hypocrisim concessum est illis, vt possent vti redditibus beneficiorum, & sic modò clericus licite tenet fructus beneficiorum, etiam si habeat patrimonium. & in cap. Deus qui. de vita, & honestate Clericorum dicit, quod clerici seculares sunt clerici relaxati à primo instituto nascentis Ecclesie.

IX **P**er hæc suffieienter probauimus, non solum sanctissimos Apostolos, verum etiam omnes sacerdotes, & clericos primitiue Ecclesie ab illis institutos, regulares extitisse, cum vera trium votorum emissionem, & professione, & id quidem ratione illa generali confirmari potest, quia clerici primitiue Ecclesie, præsertim quos Sanctissimi Apostoli instituerunt in eminentiori, ac nobiliori

gradu Christianâ perfectione participabant, quia clerici posteriores, præsertim huius temporum, cum essent propinquiore ipsi primo principio, ex quo deriuat omnis pulchritudo Christiane perfectionis, scilicet Christo, & illius Apostolis: Verum vt iam diximus, vita regularis, quæ consistit in emissionem, & obseruantiam trium votorum, longe perfectior est, quam vita secularis, nam vitæ secularis perfectio in obseruatione mandatorum polita est, iuxta illud Euangelicum: Si vis ad vitam ingredi, serua mandata. Caterum perfectio vitæ regularis intra mandata perstringit obseruantiam trium consiliorum Evangelicorum, ad quam ipsi regulares solummodo voto se obstringunt, quia igitur arget, clericos primitiue Ecclesie regulares extitisse: Veri præter rationes generales, & vniuersales, probanda est nunc eadem assertio ratione particulari, & inductione facta per singulos clericos singularem Ecclesiarum. Et primò incipiendo ab ipsa Ecclesia Ierosolimitana, quæ ordine temporis ante omnes alias Ecclesie est fundata, sanè illius Ecclesie clericos per Sanctissimos Apostolos institutos, & cum D. Jacobo Domini fratre, ac Ierosolimitanorum Episcopo degentes, vitam regularem cum votorum emissionem vobisse testatur D. Clemens Romanus Petri Apostoli successor & discipulus, in epist. p. ad Iacobum fratrem Domini, & clericos cum illo Ierosolimis degentes, cuius partem Gregolimus hoc decreto inseruit in cap. Dilectissimi. 11. q. 1. ubi enim ait: *Communis vita fratres, omnibus nec fatiati, & maxime hi, qui Deo irreprehensibiliter militare cupiunt, & vitam Apostolorum, eorumque discipulorum imitari volunt.* Ex ne quis dicat, illos non ex voto, sed ex libertate communem vitam coluisse, inferrius subdit: *Vnde consilium dantes, vestram prauitiam hortamur, vt ab apostolico regula non recedatis, sed communem vitam ducentes. & scriptura iura rectè intelligentes, qua Domino vos usq; adimplere satagatis.*

Similiter loquendo de Ecclesia Alexandria, res est extra omnem dubitationem posita, illius Ecclesie clericos per B. Marcum Petri discipulum eodem institutos regularem vitam duxisse: id enim testantur non solum Philo Iudæus, verum etiam Eusebius Casariensis loco citato ex lib. 1. Historiæ Ecclesiasticæ cap. 16. & 17. & D. Hieronymus de Viris illustribus in Philone, & post illos Callistus in libris de Institutis Renuntiantium. Nec dici potest, prædictos autores de Monachis per Marcum institutos, non de clericis loquutos: siquidem certum esse hoc commentum, ostendunt illorum verbatim Eusebius expressè dicit, Philonem de scriptis illud vitæ institutum, quod seruabatur non solum in Monasterijs, sed etiam in Ecclesijs, quod idem profus est, ac si dixisset, illum descripsisse institutum vitæ tum Monastice, tum etiam clericæ. Hieronymus verò dicit, Philonem descripsisse institutum primitiue Ecclesie: Porro primitiue Ecclesie pars nobilior erant clerici. Callistus quoque

cap. 1. & 7. describit habitum clericorum regularium, tempore vellem lineam cum malaribus, quod modo vocamus albatum: sed quod illi regulares capite alligata expressè dicit, Regulares sunt clerici, qui nunc vocantur Callistus Regularis, non inquit, presbiteri sui ordinis, sed presbiteri sui ordinis apostoli primus in Ierosolima Iuxta Marcum Petri discipulum sui institutum. Libet verò ad pleniorum huius instituti descriptionem Nicephori Callisti auctoritate adhibere Ecclesiasticæ historiæ cap. 18. accipiamus hoc adtingere, vbi post longam narrationem hæc adtingere per varias Aegypti plagas decesserunt, nam in cap. Nitram, & ciuitatem Nitram, hæc de Prolema in ca. Aegypti plaga hæc dicit: Callistus non occupatur, tandem conuersus ad vitam monasticam commendandam, & in Ecclesia Nitocore fuisse, quod clerici ibi vitam de hoc ad hoc omnia habebant communia. De Ecclesia vero Romana hoc minime in dictione vocari potest, cum idè Clemens Petri discipulus & successor in epistola proximè allegata scribit, cum in vitam omnibus Christianis institutam fuisse, ipsæ præsertim, qui Sanctorum Apostolorum imitatores esse voluissent, & Verbanus Episcopus, illi institutum vitam communem inter clericos, Romanæ Ecclesie vsq; ad sua tempora retentam, & nunquam meminit votorum. Accedit, quod constat nonnulli esse, B. Marcum alij institutos Ecclesie Alexandria plantauisse, quæ quæ Romanæ Petri & alij Apostolis viderat, ac didicerat, vt Leo I. in epist. 79. ad Dioscorum Alexandinum Episcopum scribit, & habetur in cap. cum Hieronymus 14. q. 1. quare cum ille Alexandria dicitur regulares viuentes instituerit, quis sanè mentis crediderit Romanos clericos alienis institutos, quæ regulares vixisse?

CAPVT SEXTVM.

Novella Corollaria ex antecedentibus adducta.

Hæc tenens dictis quatuor veritates inferuntur, quarum prima est, minus rectè scripsisse illos autores, qui dixerunt, clericos primitiue Ecclesie aut vitam communem non duxisse, aut saltem ad illud vitæ genus aliquo tempore non obstrinxisse, de quorum nomine hæc dicitur tom. 1. Institutionum moralium Hieronymi 14. q. 2. nam Apostoli, & clerici ab illis instituti non solum illud vitæ communis institutum seruauerunt, sed ad illud cum trium votorum emis-

que lib. 1. cap. 5. & 7. describit habitum clericorum regularium, nempe vestem lineam cum maforte, quod modo vocamus almutiam: sed quod omnem ambiguitatem eliminat, Eugenius IV. in Bulla superiori capite allegata expressè dicit, Religiosos per B. Marcum in Ecclesia Alexandrina institutos fuisse clericos, qui nunc vocantur Canonici Regulares, *Itaque inquit, profecto sacri Ordinis, & sancti presbyteri post sanctos Apostolos primum in Alexandria Ecclesia Marcus Petri discipulum fuit institutor & conditor.* Libet verò ad pleniorè huius veritatis elucidationem Nicephori Calisti auctoritatem ex libro 2. Ecclesiastica historie cap. 38. acceptam hic adiungere, ubi post longam narrationem de Monachis per varias Aegypti plagas degentibus, maxime apud Nitriam, & civitatem Rinocuraram, hæc ex Ptolemæo in ea Aegypti plaga sita est, que Castotidis nuncupatur, tandem concludit, illud maxime memoria commendandum, in ea Ecclesia Rinocuræ fuisse, quod clerici ibi domicilium, mensam, vnum institutum, & dietam vnam, & alia ad eò omnia habebant communia.

De Ecclesia verò Romana hoc minime in dubium reuocari potest, cum idè Clemens Petri discipulus & successor in epistola proximè allegata scribat, communem vitam omnibus Christianis necessariam fuisse, ijs præsertim, qui Sanctorum Apostolorum imitatores esse voluissent, & Urbanus dicit, illud institutum vitæ communis inter clericos Romanæ Ecclesiæ vsq; ad sua tempora retentum, & vterq; meminere vtorum. Accedit, quod credendum non est, B. Marcum alijs institutis Ecclesiæ Alexandrinæ plantauisse. quâ quæ Romanæ B. Petro, & alijs Apostolis viderat, ac didicerat, vt Leo L. in epist. 79. ad Dioscorum Alexandrinum Episcopum scribit, & habetur in cap. cum Beatissimus 24. q. 1. quare cum ille Alexandria clericos regulariter viuentes instituerit, quis sanæ mentis crederet Romanos clericos alienis institutis, quam regularibus vixisse?

CAPVT SEXTVM.

Nonnulla Corollariæ ante cedentibus deducta.

Hæc tenus dictis quatuor veritates inferuntur, quarum prima est, minus rectè scripsisse illos autores, qui dixerunt, clericos primitiue Ecclesiæ aut vitam communem non duxisse, aut saltè ad illud vitæ genus aliquo voto seipfos non obstrinxisse, de quorum numero fuit Azorius tom. 1. in Institutionum moralium lib. 12. c. 22. q. 2. nam Apostoli, & clerici ab illis instituti non solum illud vitæ communis institutum tenebant, sed ad illud cum trium votorum emis-

sione seipfos obstringe bant, & sanè quod vouerent vitam communem, expressè dicunt Clemens I. & Urbanus I. in dictis cap. Dilatissimis, & cap. Scimus 12. q. 1. Augustinus serm. 2. de communi vita Clericorum, & lib. 17. de Ciuit. cap. 4. & alij Doctores in præcedentibus allegati, quibus addedi sunt Archidiaconus in cap. Qui verè 16. q. 1. & Ioan. de Turrecremata 17. q. 1. in Summa, Augustinus de Ancona de Potestate Ecclesiæ q. 84. art. 3. & q. 91. art. 3. Quod etiam emitterent votum obedientiæ, deducit idem Augustinus de Ancona: quoniam qui simul in eadem domo plures vniùs, nihil proprium, sed omnia communia habentes, vnum caput habere debent, cui obediant, à quo regantur, & à quo victui, & vestitui necessaria iuxta cuiusq; indigentias distribuuntur, aliàs vix imaginari, aut etiam fingi poterit aliquis status vitæ communis absq; obedientia, qui non innumeris perturbationibus abundet, & cum nunc etiam ipsi clerici in illorum ordinatione suis Ordinarijs obedientiam promittant, multò magis probabile est, primos illos clericos seipfos per votum obedientiæ adstringere voluisse. De voto autem continentie minor esse potest dubitatio: nã cœlibatus Episcoporum, & sacerdotum ex institutione Apostolorum vsq; in hanc diem inuiolatus in Ecclesia Catholica seruat. De etiam Augustinus, qui suos clericos ad exemplar clericorum Apostolicorum reformauit, expressè dicit, illos non solum vitam communem, sed etiam continentiam vouisse serm. 2. de communi vita Clericorum. Clericus, inquit, *duos res professus est, sanctitatem, & clericatam.* Per sanctitatem verò omnes continentiam siue castitatem intelligunt, quæ nomine sanctitatis exprimitur in diuina Scriptura, ita enim ait Apostolus 1. ad Corinth. 7. dum ad continentiam nos hortatur. *Et mulier inuupta, & virgo cogitat, qua Domini sunt, vt sit sancta corpore, & spiritu.* Et David 1. Reg. cap. 11. *Et quidem si de muliere agitur, continentiam nos ab heri, & nudus tertius, quando quærebatur: & fuerunt vasa puerorum sancta.* & D. Thomas communiter receptus in 2. 2. q. 88. art. 7. expressè dicit, quod solemnitas votorum attenditur secundum aliquid spirituale, quod ad Deum pertinet id est secundum aliquam spiritualem benedictionem, vel consecrationem, quæ ex institutione Apostolorum adhibetur in professione certæ regulæ, secundo gradu post sacri Ordinis susceptionem, vt dicit Dionysius 2. c. Ecclesiasticæ Hierarchie. Ipse quoque Dionysius cap. 6. eiusdem libri tradidit ritus, & modum solemnem professionis, & tandem omnes Catholici contra Hæreticos horum temporum affirmant, emissionè trium votorum ex Apostolorum institutione profectam, & retentam in Ecclesia: & tempore Apostolorum fuisse, qui tria vota Religiosorum profiterentur. Quod si verum est, neque à viro Catholico negari potest, nõ etiam negari posse videtur, inter illos, qui eiusmodi vota profitebantur, primos fuisse ipsos clericos:

194